

УДК 336.012

Бобровникова Р.Г.<sup>1</sup>, Ліпіліна О.С.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

<sup>2</sup> студ. гр. БАДз-414м ЗНТУ

### **ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПАТ «МОТОР СІЧ» З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ R-АНАЛІЗУ**

В сучасних умовах конкуренції на зовнішньому та внутрішньому ринках, коли посилюється нестабільність фінансового середовища України, кожне підприємство прагне здійснювати ефективну фінансово-господарську діяльність. З метою виявлення змін фінансових результатів господарювання та контролю доцільності інвестицій, а також визначення загроз банкрутства, ризиків капіталовкладень, потреб в додаткових джерелах фінансування здійснюється фінансовий аналіз з використанням відповідної методики. Порівняння існуючих методів аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства таких, як горизонтальний (часовий), вертикальний (структурний), трендовий, порівняльний, факторний та аналіз відносних показників (фінансових коефіцієнтів) або R-аналіз дозволило визначити, що найбільш дієвим для визначення фінансового стану підприємства є використання саме R-

аналізу, що базується на встановленні взаємозв'язку між показниками фінансової звітності підприємства. Незважаючи на такі недоліки цього методу, як трудомісткість розрахунку, недостатнє обґрунтування нормованих значень низки показників або віддзеркалення показниками лише окремих сторін діяльності підприємства, R-аналіз має ряд переваг, а саме: простота обчислення величин; логіка відбору показників, правильність їх інтерпретації; виконання фінансового аналізу різного ступеня деталізації; використання коефіцієнтів у просторово-часовому аспекті, тобто дає можливість швидко у відносних величинах здійснювати як експрес-, так і комплексу діагностику, що дає змогу виявити слабкі місця діяльності підприємства ще на ранніх етапах та вчасно вжити всіх потрібних заходів. Використовуючи зазначений метод, був виконаний аналіз фінансово-господарської діяльності ПАТ «Мотор Січ», результати якого наведені в табл. 1. За отриманими даними, можна зробити висновки, що підприємство ПАТ «Мотор Січ» здатне негайно ліквідувати короткострокову заборгованість. Але зменшення оборотності дебіторської заборгованості негативно вплинуло на фінансовий результат, у зв'язку з чим підприємство здійснило додаткове залучення кредитних коштів. При цьому, всі зобов'язання можуть бути покриті власними коштами, тобто підприємство вважається платоспроможним та ліквідним, але для досягнення абсолютної ліквідності необхідно звернути увагу на рівень кредиторської заборгованості.

Таблиця 1 – Показники фінансового стану ПАТ «Мотор Січ» за 2015-2017 роки

| Показник                                       | 2015   | 2016   | 2017   | Динаміка змін  |               |               |
|------------------------------------------------|--------|--------|--------|----------------|---------------|---------------|
|                                                |        |        |        | норма          | факт          |               |
|                                                |        |        |        |                | 2016/<br>2015 | 2017/<br>2016 |
| Коефіцієнт абсолютної ліквідності              | 0,362  | 0,616  | 0,528  | ↑;<br>0,2-0,35 | ↑             | ↓             |
| Коефіцієнт загальної ліквідності               | 2,787  | 3,871  | 4,127  | ↑; ≥1          | ↑             | ↑             |
| Оборотність Дт заборгованості                  | 15,333 | 10,362 | 7,013  | ↑              | ↓             | ↓             |
| Оборотність Кт заборгованості                  | 8,385  | 6,970  | 11,474 | ↑              | ↓             | ↑             |
| Оборотність активів                            | 0,741  | 0,460  | 0,557  | ↑              | ↓             | ↑             |
| Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) | 0,686  | 0,647  | 0,663  | ↑; ≥ 0,5       | ↓             | ↑             |

Продовження таблиці 1

|                                  |        |        |        |          |   |   |
|----------------------------------|--------|--------|--------|----------|---|---|
| Коефіцієнт заборгованості        | 0,260  | 0,275  | 0,259  | ↓; ≤ 0,5 | ↑ | ↓ |
| Рентабельність активів           | 18,212 | 8,563  | 11,419 | ↑        | ↓ | ↑ |
| Рентабельність власного капіталу | 27,203 | 12,887 | 17,423 | ↑        | ↓ | ↑ |
| Рентабельність продажу           | 42,817 | 32,917 | 36,876 | ↑        | ↓ |   |
| Рентабельність чистих активів    | 24,220 | 10,950 | 13,980 | ↑        | ↓ | ↑ |
| Рентабельність оборотних активів | 45,680 | 21,041 | 28,003 | ↑        | ↓ | ↑ |
| Фондовіддача                     | 2,506  | 1,720  | 2,248  | ↑        | ↓ | ↑ |

Зменшення фондовіддачі свідчить про погіршення ефективності використання основних засобів підприємства. Всі показники рентабельності знаходяться на достатньому рівні, але не був досягнутий рівень 2015 року, хоч і спостерігається позитивна динаміка останнього року. На це вплинули зовнішньоекономічна ситуація, рівень цін, обсяг продажу тощо. Таким чином, використання R-аналізу дозволило оцінити фінансовий стан підприємства враховуючи різні чинники внутрішнього і зовнішнього впливу.